

Bakony, betyárok, irodalom

Írta: Lukács Anna (11.R)

A C3-as terem adott otthont Sebő József tanár úr előadásának egy verőfényes szeptemberi délutánon. Egy pályázat keretein belül minden hónapban megrendezése kerül egy másfél órás eszmecsere, mely tágabb környezetünk irodalmi hagyományait taglalja.

Kevesen tudják ugyanis, hogy a mi szeretett Bakonyunk rengeteg elismert költőt, író ihletett meg. Íme, néhány név a sok közül: Nagy László, Ányos Pál, Eötvös Károly, Petőfi Sándor, Cholnoky Viktor, Krúdy Gyula, Ady Endre és még sorolhatnám.

Régebben a Bakony egész országresznyi területet foglalt el, Visegrádtól egészen a mai Horvátországig. A bakonyi betyároknak menedékkül szolgáló sűrű, átláthatatlan erdőség rettegésben tartotta a kor emberét. Krúdy Gyula nagymamájának szavaival élve: „Kisfiam, örülök, hogy féled a Bakonyt!”

A két hírhedt betyár, Sorbi Jóska és Savanyú Jóska történetei sokakat inspiráltak. Sobri elfogása és a Látó-hegyen való felakasztása a mai napig él a köztudatban. „Majd te is megütöd a bokádat!”- hangzik a közmondás, hiszen a felakasztott Sobri elrettentésként közszemlére bocsátott tetemének lábait olykor összecsapta a szél, ami különös félelemmel töltötte el az akkori embereket.

„Az első leírás Rómer Flóris kezei közül került ki, aki 1860-ban tudományos szemszögből írt a Bakonyról.” - ismertette velünk Sebő tanár úr.

Szent István király idején a Bakonyba menekültek azok a pogányok, akik nem akartak behódolni a kereszténység térfoglalásainak. A bakonyi betyárok előtt az erdőben szent életet élő remetéktől terjedtek históriák.

Sobri Jóska halálával új irodalmi műfaj keletkezett, a sobriádák műfaja, ami része a betyárromantika irodalmának. 1818-ban Székesfehérváron színházi darabként tálalták a közönség elé Sobri Jóska kalandos életét, a darab egész Európában nagy sikert aratott.

Nicolas Lenau, a Magyarországon született jeles német irodalmi alak a németekkel is megismertette a Bakony titkait. Eötvös Károly két kötetes könyvet írt a Bakonyról, de többek között ő alapította az első veszprémi újságot. Ady Endre Párizs, az én Bakonyom cím verse is méltán híres. Krúdy Gyula Magyarország legromantikusabb tájának vélte a Bakonyt, így joggal lehetünk büszkék szülőföldünkre.

A Bakony még számos érdekességgel várja az arra járókat - egyre csökkenő területe ellenére! - ,szívből kívánok minden, a témában érdeklődő kalandra vágyónak jó keresgélést.